

HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Regulamentului privind supravegherea
sanitaro-epidemiologică de stat în Republica Moldova
Nr.423 din 03.05.2000
Monitorul Oficial al R.Moldova nr.54-56/505 din 12.05.2000

Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat în Republica Moldova (se anexează).
2. Ministerul Sănătății, administrația publică locală a raioanelor, U.T.A. Găgăuzia (Gagauz-Yeri), primăriile municipiilor, în colaborare cu organele supravegherii sanitaro-epidemiologice de stat, precum și cu serviciile și departamentele interesate în realizarea măsurilor profilactice și antiepidemice, vor exercita un control permanent asupra executării Regulamentului privind supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat în Republica Moldova. [Pct.2 modificat prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]
3. Se abrogă Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.816 din 12 decembrie 1995 "Despre aprobarea Regulamentului privind supravegherea sanitaro-epidemiologică de Stat în Republica Moldova" (Monitorul Oficial, 1996, nr.17-18, art.120).

PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA

Dumitru BRAGHIȘ

Contrasemnată:

Ministrul sănătății
Ministrul finanțelor
Ministrul justiției

Vasile Parasca
Mihail Manoli
Valeria Șterbeț

Chișinău, 3 mai 2000.
Nr. 423.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova
nr. 423 din 3 mai 2000

REGULAMENTUL

privind supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat în Republica Moldova

Notă: În tot cuprinsul regulamentului cuvintele "regulamente și norme sanitaro-igienice și sanitaro-antiepidemice" se substituie prin cuvintele "reguli și normative sanitaro-epidemiologice de stat", iar cuvîntul "județelor" se înlocuiește cu cuvîntul "raioanelor" conform Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03

1. Regulamentul privind supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat în Republica Moldova (în continuare - Regulamentul) este elaborat în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Legea ocrotirii sănătății și Legea privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației. Scopul principal al supravegherii sanitaro-epidemiologice de stat este ocrotirea sănătății publice prin relevarea factorilor ce o influențează, prin elaborarea recomandărilor și efectuarea controlului asupra realizării măsurilor sanitaro-igienice și sanitaro-antiepidemice orientate spre:
 - traducerea în viață a măsurilor profilactice și antiepidemice;
 - extinderea imunizării populației față de agenții anumitor boli contagioase;
 - asigurarea inofensivității circuitului alimentar;
 - asanarea condițiilor de muncă, instruire, educare, trai și odihnă a populației;
 - prevenirea, lichidarea sau reducerea nivelului de poluare a mediului;
 - minimizarea consecințelor calamităților naturale și ale altor situații excepționale pentru sănătatea publică;
 - ridicarea nivelului de cultură sanitară a populației prin educație pentru sănătate, prin promovarea sănătății și a unui mod de viață sănătos;
 - informarea completă, obiectivă și veridică a factorilor de decizie și a populației asupra stării sanitaro-epidemiologice în țară.

[Pct.1 modificat prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]

[Pct.2 exclus prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]

3. Supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat în Republica Moldova este efectuată de către Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat al Ministerului Sănătății și prevede supravegherea continuă asupra calității factorilor mediului de viață, produselor alimentare, condițiilor de muncă, instruire, educare, de trai și odihnă etc., care pot influența sănătatea sau viața; supravegherea curentă și preventivă asupra respectării regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat de către ministere, departamente, instituții, organizații, unități economice, persoane juridice și fizice.

[Pct.3 modificat prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]

4. Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat constituie un sistem unic de instituții și organizații din cadrul Ministerului Sănătății, din care fac parte:

- Centrul național științifico-practic de medicină preventivă;
- Centrele de medicină preventivă raionale, municipale și U.T.A.

Găgăuzia (Gagauz-Yeri).

[Pct.4 modificat prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]

5. **Conducerea organelor și instituțiilor Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat** se pune, respectiv, în sarcina:

- viceministrului sănătății, **medicului șef sanitar de stat al Republicii Moldova și adjuncților săi;**
- medicilor șefi sanitari de stat ai raioanelor și municipiilor, directorilor centrelor de medicină preventivă ale raioanelor, municipiilor și adjuncților acestora;
- specialiștilor principali ai Ministerului Sănătății în domeniul medicinei preventive.

6. **Medicul șef sanitar de stat al Republicii Moldova se numește și se eliberează din funcție de Guvern, la propunerea ministrului sănătății.** Adjuncții medicului șef sanitar de stat al Republicii Moldova și medicii șefi sanitari de stat ai raioanelor și municipiilor sînt numiți și eliberați din funcție de către ministrul sănătății, de comun acord cu APL din teritoriile deservite.

7. **Ministerul Sănătății efectuează conducerea Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat** și în acest scop, direct sau prin intermediul instituțiilor subordonate:

- organizează cercetări științifice în domeniul medicinei preventive, ocrotirii sănătății publice în vederea elaborării măsurilor de combatere sau prevenire a maladiilor și determinării principalelor direcții de activitate a serviciului;
- depistează și ține la evidență factorii mediului de viață, care au impact negativ asupra sănătății populației, elaborează și înaintează, în modul stabilit, recomandări privind ocrotirea și fortificarea sănătății omului;
- elaborează și aprobă, în modul stabilit, reguli și normative sanitaro-epidemiologice de stat, alte documente normative, executorii pentru toate persoanele fizice și juridice, indiferent de subordonarea departamentală și forma de proprietate;
- elaborează și înaintează Guvernului spre aprobare proiecte și acte juridice normative în problemele asigurării sanitaro-epidemiologice a populației, propuneri pentru stabilirea sau anularea condițiilor și regimurilor speciale de trai și de activitate economică, orientate spre prevenirea agravării situației sanitaro-epidemiologice și lichidarea epidemiilor și intoxicațiilor în masă a populației, iar, în caz de necesitate, stabilește modul de reparare a prejudiciului cauzat grupurilor de populație ca rezultat al nerespectării legislației sanitare;
- exercită controlul asupra realizării programelor naționale în domeniul medicinei preventive de asigurare sanitaro-epidemiologică a populației, de aplicare a realizărilor tehnico-științifice în domeniul profilaxiei bolilor; elaborează politica statului în domeniul imunoprofilaxiei;
- colaborează cu serviciile altor state și cu organismele internaționale respective în domeniul medicinei preventive și asigurării sanitaro-epidemiologice a populației, cu serviciile de stat în problemele de interes comun;
- elaborează și aprobă cerințe și norme sanitaro-igienice pentru documentele tehnico-normative de proiectare a obiectelor, pentru contractele de stat, care prevăd importul produselor alimentare, materiei prime agricole, produselor cosmetice, de parfumerie și de uz casnic, substanțelor toxice, inclusiv agrochimicalelor, utilajelor, ambalajelor, altor articole industriale și de menaj, care pot avea acțiune nefavorabilă asupra sănătății populației;
- supraveghează respectarea normelor și regulilor sanitaro-igienice și sanitaro-antiepidemice în proiectele de construcție sau reconstrucție a obiectelor;

- autorizează folosirea substanțelor chimice, surselor radioactive, utilajului de producție, proceselor tehnologice noi de prelucrare, fabricare, transportare, depozitare, desfacere a produselor alimentare, cosmeticii, parfumeriei, produselor de igienă personală, detergenților, substanțelor chimice de protecție a plantelor, materialelor plastice, polimerilor și altor produse chimice, aplicarea stimulatorilor de creștere a plantelor și animalelor;
- examinează proiectele standardelor naționale, condițiilor tehnice și altor documente normative referitor la circuitul alimentar, mărfurile industriale, materialele de construcție și de ambalaj, materialele sintetice și polimere noi și articolele fabricate din ele, la produsele cosmetice, de parfumerie, igienă personală, prezentate pentru aprobare;
- examinează proiectele referitor la procesele tehnologice noi, modelele noi de utilaje, aparate și unelte de lucru, care pot influența nefavorabil sănătatea oamenilor;
- efectuează autorizarea sanitară de funcționare a obiectelor în termenii stabiliți de către Ministerul Sănătății cu eliberarea autorizației sanitare de funcționare și certificarea igienică a produselor, mărfurilor, proceselor și serviciilor, ce prezintă un pericol potențial pentru sănătatea și viața omului în baza expertizei sanitaro-epidemiologice privind corespunderea lor cu regulile sanitare;
- examinează și elaborează avize la programele didactice în partea ce se referă la sarcina didactică și de muncă, prevăzută în programe, modul de educație în școli și în instituțiile pentru copii și adolescenți;
- elaborează proiecte ale standardului de stat al apei potabile, înaintându-le spre aprobare în modul stabilit;
- efectuează acreditarea centrelor de medicină preventivă raionale și municipale;
- elaborează și traduce în viață măsuri de asigurare a bunăstării sanitaro-epidemiologice a populației și de protecție sanitară a teritoriului împotriva importării și răspîndirii infecțiilor convenționale și altor boli infecțioase sau parazitare periculoase;
- elaborează și propune spre realizare măsuri privind asigurarea radioprotecției populației;
- efectuează expertiza sanitaro-igienică a reclamei la produsele alimentare, mărfuri și servicii, care, prin conținutul lor, pot influența negativ sănătatea;
- asigură dirijarea activității de educație pentru sănătate și promovarea unui mod de viață sănătos al populației, pregătirea specialiștilor serviciului și din ramurile economiei naționale în problemele medico-igienice și legislației sanitare în vigoare;
- organizează și efectuează monitoringul socio-igienic și supravegherea epidemiologică;
- efectuează înregistrarea de stat a substanțelor chimice, biologice, vaccinurilor, sistemelor bacteriologice și virusologice de diagnosticare, a mediilor nutritive, dezinfectanților, dezinsectanților, raticidelor, produselor potențial periculoase pentru sănătatea și viața omului, produselor alimentare și aditivilor alimentari importați pentru prima dată în țară;
- organizează acțiuni de protecție sanitară a teritoriului țării contra introducerii și răspîndirii bolilor contagioase și extrem de periculoase, efectuează controlul și supravegherea sanitaro-epidemiologică în locurile de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova;
- supraveghează corespunderea actelor normative în domeniul asigurării bunăstării sanitaro-epidemiologice a populației, standardelor de stat, normelor și regulilor în construcție, regulilor securității muncii, normelor veterinare și fitosanitare, prevederilor regulilor și normativelor de stat sanitaro-epidemiologice;
- efectuează autorizarea sanitară și supravegherea respectării regulilor sanitare la derularea activităților cu substanțe biologice, microorganisme și toxine;
- organizează producerea și procurarea vaccinurilor, serurilor și preparatelor bacteriene (în scopuri diagnostice și curative), mediilor nutritive și efectuează controlul calității lor;
- organizează aprovizionarea, reparația și testarea metrologică a aparaturii și utilajului de laborator al centrelor de medicină preventivă.

[Pct.7 modificat prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]

8. Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat, ca structură a Ministerului Sănătății, este desemnat ca organ central de notificare responsabil pentru efectuarea notificărilor către Secretariatul OMC privind modificările măsurilor sanitare și prezentarea informației despre activitatea sanitară.

Pentru armonizarea măsurilor sanitare, Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat:

- le va baza pe standarde, directive sau recomandări internaționale, în cazul în care acestea există, avînd ca obiectiv protecția vieții și sănătății oamenilor;
- poate decide introducerea sau menținerea unor măsuri sanitare la un nivel de protecție sanitară mai înalt, în temeiul standardelor, directivelor sau recomandărilor în vigoare corespunzătoare, dacă pentru aceasta există o justificare științifică;
- reprezintă interesele statului în ceea ce privește carantina sanitară în organismele internaționale și participă activ la activitatea organizațiilor internaționale competente și filialelor acestora, în special a OMS, Comisiei Codex Alimentarius, pentru a promova în aceste organizații elaborarea și examinarea periodică a standardelor, directivelor și recomandărilor referitoare la toate aspectele măsurilor sanitare.

9. În cazul lipsei unui standard, unei directive sau recomandări internaționale sau dacă conținutul unui standard, unei directive sau recomandări propuse nu corespunde conținutului unui standard, unei directive sau recomandări internaționale și care poate avea un efect semnificativ asupra comerțului altor țări membre ale O.M.C., Ministerul

Sănătății:

- publică din timp un anunț, pentru a da posibilitate țărilor-membre ale O.M.C. să ia cunoștință de modificările parvenite și de reglementările propuse;
- notifică altor membri, prin intermediul secretariatului, produsele vizate de reglementare, împreună cu o succintă descriere a obiectului și a motivului reglementării propuse;
- furnizează, la solicitarea altor membri, copii ale reglementărilor propuse și, ori de cîte ori este posibil, identifică elementele care diferă față de standardele, directivele sau recomandările internaționale;
- prezintă la timp, în scris altor membri ai O.M.C. comentarii la solicitare, pentru a lua în considerare comentariile și rezultatele discuțiilor.

10. Centrul național științifico-practic de medicină preventivă al Ministerului Sănătății este desemnat responsabil pentru furnizarea, prin intermediul punctului unic de informare, a răspunsurilor la toate întrebările rezonabile ale membrilor O.M.C., precum și pentru furnizarea documentelor pertinente privind:

- orice reglementare sanitară adoptată sau propusă pe teritoriul său;
- procedurile determinării riscului și nivelul corespunzător al protecției sanitare;
- apartenența sau participarea Republicii Moldova sau organelor competente din țară la organizațiile și sistemele sanitare internaționale, precum și privind textele acordurilor și ale angajamentelor.

11. Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat decide măsuri sanitare:

- în baza evaluării situației sanitaro-epidemiologice, a riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor, luînd în considerare tehnicile de evaluare a riscurilor, elaborate de organizațiile internaționale competente;
- privind evaluarea riscurilor, luînd în considerare dovezile științifice disponibile; procedeele și metodele de lucru pertinente, metodele pertinente de inspecție, eșantionare și testare; răspîndirea bolilor; existența unor zone în care nu se manifestă boli; condițiile de mediu relevante sau alte tratamente; paguba potențială condiționată de răspîndirea bolii; cheltuielile pentru combaterea sau eradicarea ei;
- eficiența relativă a cheltuielilor provocate de alte măsuri ale limitării riscurilor;
- privind aprecierea sau susținerea unor acțiuni sanitare pentru realizarea nivelului convenit al protecției sanitare, asigurînd ca aceste acțiuni să fie aplicate numai în măsura necesară pentru exercitarea la nivel a protecției sanitare, în conformitate cu Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, Legea privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației" nr.1513-XII din 16 iunie 1993, alte legi și acte normative în vigoare ale Republicii Moldova;
- privind aplicarea hotărîrilor și deciziilor științific argumentate ale Guvernului Republicii Moldova în scopul protecției sănătății populației. În caz de insuficiență a argumentării științifice, Ministerul Sănătății poate lua măsuri sanitare provizorii, pe baza informației existente, incluzînd și informația parvenită din organizațiile competente internaționale și măsurile sanitare realizate în alte țări-membre ale O.M.C. În aceste cazuri, este necesară o informație suplimentară pentru o evaluare mai eficientă a riscului și analiza măsurilor sanitare în modul corespunzător, pe o perioadă favorabilă și rațională;
- asigurînd ca aceste măsuri să nu creeze discrimînări nejustificate între țările-membre ale O.M.C., în care există condiții identice sau similare, inclusiv între teritoriul Republicii Moldova și cel al altor țări-membre ale O.M.C. Măsurile sanitare

vor fi aplicate într-o manieră care să nu constituie restricții deghizate pentru comerțul internațional.

12. Ministerul Sănătății acceptă măsurile sanitare ale altor țări-membre ale O.M.C. drept echivalente, chiar dacă acestea diferă de cele autohtone, dacă țara exportatoare va demonstra în mod obiectiv țării importatoare că prin măsurile sale se obține nivelul adecvat de protecție sanitară pentru Republica Moldova. În asemenea cazuri Ministerului Sănătății i se va permite, la solicitare, accesul pentru inspecție, testare și alte proceduri.

13. Serviciul sanitaro - epidemiologic de stat:

- va asigura ca măsurile sanitare să fie adaptate la caracteristicile sanitare din zonă. La evaluarea caracteristicilor sanitare ale regiunii se va lua în considerare nivelul de răspândire a bolilor specifice, existența programelor de eradicare sau de combatere, precum și criteriile sau directivele adecvate care pot fi elaborate de către

organizațiile internaționale competente;

- va recunoaște conceptele de zonă în care nu se manifestă boli sau acestea se manifestă slab. Stabilirea unor astfel de zone se va baza pe factori geografici, pe supravegherea epidemiologică, ecosisteme și eficiența controlului sanitar;

- va declara teritoriul țării liber de boli, furnizând dovezile necesare pentru a demonstra cu obiectivitate acest lucru. În acest scop acordă, la solicitare, acces rezonabil țării importatoare pentru inspecție, testare și alte proceduri.

14. Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat, în legătură cu orice procedură de verificare și cu îndeplinirea măsurilor sanitare, va asigura:

- efectuarea procedurilor corespunzătoare fără întârzieri nejustificate și într-un mod nu mai puțin favorabil pentru produsele importate decât pentru produsele autohtone similare;

- publicarea sau comunicarea, la cererea solicitantului, a perioadei standard de efectuare a fiecărei proceduri. Serviciul sanitaro-epidemiologic de stat examinează competent dacă documentația este completă și informează solicitantul despre deficiențe;

- respectarea caracterului confidențial al informațiilor privind produsele importate, rezultând din sau furnizate în legătură cu controlul, inspecția sau aprobarea într-un mod nu mai puțin favorabil decât pentru produsele autohtone, pentru a fi protejate interesele comerciale legitime;

- limitarea solicitărilor de specimene ale unui produs în scopul controlului, inspecției sau aprobării la strictul rezonabil și necesar;

- corespunderea taxelor impuse pentru proceduri privind produsele importate cu taxele percepute pentru produsele autohtone similare sau provenite din oricare altă țară-membră a O.M.C., care nu trebuie să depășească costul serviciilor prestate;

- selectarea instituțiilor pentru efectuarea procedurilor și a mostrelor produselor importate, utilizându-se aceleași criterii ca pentru produsele autohtone, în scopul reducerii la maximum a inconveniențelor provocate solicitanților, importatorilor, exportatorilor sau agenților acestora;

- limitarea, ori de câte ori se modifică specificațiile unui produs ulterior controlului și inspecției, conform reglementărilor în vigoare, a procedurii vizând produsul modificat la strictul necesar, pentru a stabili dacă există temei suficient că produsul mai corespunde reglementărilor în cauză și dacă există o procedură de examinare a

plîngerilor privind aplicarea unor asemenea proceduri și de modificări respective, dacă plîngerea este justificată;

- acordarea asistenței necesare pentru facilitarea controlului din partea altei țări-membre, atunci când o măsură sanitară prevede controlul la nivelul producției și aceasta are loc pe teritoriul Republicii Moldova.

15. Instituțiile Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat, care sînt subdiviziuni interioare ale acestuia, dispun de ștampilă cu Stema de Stat, de cont trezorerial etc., efectuează în teritoriul deservit supravegherea sanitaro-epidemiologică asupra:

- executării legislației Republicii Moldova, hotărîrilor autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a regulamentelor și ordonanțelor Ministerului Sănătății în partea ce se referă la asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației de către ministere și departamente, întreprinderi, instituții, organizații, de alți agenți economici,

indiferent de forma de proprietate, precum și de persoane fizice;

- realizării măsurilor și respectării regulamentelor și normelor sanitaro-igienice la atribuirea terenurilor pentru construcție, la sistematizarea și construcția localităților, construcția și reconstrucția întreprinderilor, la modificarea profilului întreprinderii și proceselor tehnologice de producere, la darea în exploatare a caselor

de locuit, edificiilor social-culturale, de producție și altor construcții;

- îndeplinirii măsurilor și respectării regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat în procesul de fabricare, prelucrare culinară, păstrare, transportare și comercializare a produselor alimentare și aditivilor alimentari, a utilajului tehnologic pentru fabricarea și prelucrarea culinară a produselor alimentare, de producere a ambalajului, materialelor pentru ambalare, vaselor pentru păstrarea produselor alimentare, produselor cosmetice, de parfumerie și igienă personală, materialelor polimerice și maselor plastice, utilizate în construcția obiectelor de transportare a apei potabile, locuințelor și edificiilor publice, mărfurilor și articolelor de chimie casnică, inclusiv la importul lor în țară;
- realizării măsurilor și respectării regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat la producerea, importul, transportarea, păstrarea, folosirea și depozitarea substanțelor radioactive și surselor de iradiere ionizantă, precum și a substanțelor toxice în producția industrială, aplicarea pesticidelor, îngrășămintelor minerale și altor agrochimicale;
- realizării măsurilor de prevenire și lichidare a bolilor profesionale și infecțioase, de protecție sanitară a teritoriului țării împotriva pătrunderii și răspândirii infecțiilor convenționale și altor boli infecțioase sau parazitare;
- îndeplinirii măsurilor pentru asigurarea populației cu apă potabilă de calitate, de prevenire, lichidare sau reducere a poluării apelor de suprafață folosite ca sursă de apă potabilă și în scopuri de asanare, odihnă și alte necesități ale omului, a solului și aerului atmosferic cu deșeuri, reziduuri, degajări nocive de la întreprinderi și obiecte comunale;
- realizării măsurilor pentru prevenirea, reducerea și înlăturarea zgomotului și alți factori fizici neionizanți;
- respectării normelor sanitare de întreținere a localităților și a locurilor de odihnă a populației în afara orașelor;
- îndeplinirii măsurilor de educare pentru sănătate și promovarea unui mod de viață sănătos a populației și pregătire medico-igienică a specialiștilor din economia națională;
- realizării măsurilor și respectării regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat privind protecția aerului atmosferic, a aerului din incinte, de la locurile de muncă etc. contra poluării cu factori chimici, biologici, fizici neionizanți și de altă natură;
- respectării zonelor de protecție sanitară dintre obiectele și teritoriile protejate;
- realizării măsurilor și respectării condițiilor optime de muncă ale angajaților, executarea cerințelor regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat, ale altor acte normative privind procesele de producție, instalațiile tehnologice și sanitaro-tehnice, organizarea locurilor de muncă, mijloacele individuale și colective de protecție a angajaților, regimul de muncă, de odihnă și de deservire social-igienică a lucrătorilor cu scopul de a preveni traumatismele, bolile profesionale, infecțioase și bolile (otrăvirile) determinate de condițiile de muncă;
- realizării măsurilor și respectării regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat privind protecția solului contra poluării cu substanțe chimice și biologice potențial periculoase pentru om, organismele biologice, inclusiv microbiologice și radioactive, în teritoriile localităților, unităților economice, inclusiv ale celor agricole, ale instituțiilor și organizațiilor;
- corespunderii programelor, metodelor și regimurilor de educație și instruire, manualelor, tipăriturilor pentru copii, mijloacelor tehnice și terminalelor video, precum și a mobilierului cu regulile sanitare;
- corespunderii standardelor de stat, normelor și regulilor în construcție, regulilor de securitate a muncii, normelor veterinare și fitosanitare cu prevederile regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat și a actelor normative în domeniul asigurării bunăstării sanitaro-epidemiologice a populației;
- respectării regulilor sanitare la derularea activităților cu substanțe chimice și biologice, cu microorganisme și toxine.

[Pct.15 modificat prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]

16. Medicul șef sanitar de stat al Republicii Moldova și adjunctii lui, medicii șefi sanitari de stat ai raioanelor și municipiilor și adjunctii lor au dreptul:

- să elaboreze și să înainteze spre aprobare proiectele programelor de activitate (inclusiv la nivel național) pentru soluționarea unor probleme de sănătate publică de importanță majoră;

- să prezinte autorităților administrației publice centrale și locale propuneri privind executarea legislației sanitare, precum și referitor la proiectele planurilor de dezvoltare socială și economică a teritoriilor, programelor complexe de ocrotire a sănătății populației, a mediului, de îmbunătățire a condițiilor de muncă, instruire și de trai, orientate spre asigurarea bunăstării sanitaro-epidemiologice a populației;

- să prezinte autorităților administrației publice centrale și locale și unităților economice, indiferent de forma de proprietate, avize referitor la:

a) schițele normativelor de proiectare, proiectele de sistematizare și construire a localităților, proiectele de perspectivă privind amplasarea unităților economice, social-culturale și altor obiecte;

b) starea sanitaro-igienică și epidemiologică a terenurilor atribuite pentru construcție, determinarea surselor de apă potabilă și a locurilor de amplasare a prizelor de apă, degajărilor admise în aerul atmosferic;

c) proiectele tehnice și desenele de execuție la construcția întreprinderilor, clădirilor, edificiilor și altor obiecte în cazurile unor abateri parțiale de la regulile și normele în vigoare sau în caz de lipsă a regulamentelor și normelor sanitaro-igienice aprobate;

- să examineze proiectele documentelor normative: standarde naționale și altele, prescripții tehnice, instrucțiuni tehnologice, rețete referitor la tipurile noi de materii prime, produse alimentare, materiale de construcție, ambalaj și materiale de ambalare, materiale sintetice, polimere și articole din ele, cosmetică, parfumerie, produse pentru igiena personală, precum și proiectele proceselor tehnologice noi, a tipurilor de utilaj, uneltelor de muncă care pot influența nefavorabil sănătatea cetățenilor;

- să efectueze expertiza igienică a produselor alimentare, inclusiv a materiei prime alimentare, a aditivilor alimentari, articolelor de chimie casnică, materialelor și articolelor ce vin în contact cu acestea în procesul de fabricare, depozitare, transportare și desfacere, a ambalajelor, produselor sintetice, polimere, materialelor de construcție și a produselor din ele, produselor cosmetice, de parfumerie și igienă personală, inclusiv la importul lor în țară și să elibereze certificatul igienic;

- să elibereze autorizații sanitare avize referitor la corespunderea unităților economice, unităților de alimentație publică și comerț, a edificiilor de menire social-culturală, caselor de locuit și altor edificii și spații regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat;

- să interzică sau să sisteze, pînă la efectuarea măsurilor sanitare și antiepidemice, exploatarea unităților economice industriale, agricole, de transport, de telecomunicații, edificiilor hidrotehnice și comunale, a întreprinderilor alimentației publice, de comerț, a altor edificii de menire social-culturală și altor obiecte, precum și exploatarea navelor și avioanelor în cazul unei stări nesatisfăcătoare a lor și prezenței pericolului pentru sănătatea călătorilor, să sisteze efectuarea unor anumite feluri de lucrări de construcție în caz de nerespectare a regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat prevăzute de proiect;

- să interzică folosirea substanțelor chimice, mijloacelor și tehnologiilor la fabricarea și prelucrarea produselor alimentare, aplicarea stimulatoarelor de creștere a plantelor și animalelor, precum și a pesticidelor, maselor plastice, polimerilor, articolelor de chimie casnică, de parfumerie, de igienă personală și cosmetice și altor produse chimice în cazul existenței pericolului de acțiune nocivă a lor asupra sănătății oamenilor;

- să interzică folosirea în alimentația oamenilor a produselor alimentare care au fost identificate ca improprii pentru utilizare în hrană;

- să pună în sarcina instituțiilor științifice și laboratoarelor de profil, indiferent de apartenența lor, efectuarea expertizei igienice privind identificarea factorilor de risc pentru sănătatea populației, să suspende temporar persoanele care nu posedă cunoștințe de igienă în domeniul respectiv de activitate, nu au trecut în termenul stabilit sau refuză trecerea controlului medical, precum și pe cele care în activitățile lor profesionale comit încălcări ale legislației sanitare;

- să propună conducătorilor de unități să suspende temporar din serviciu persoanele purtătoare de agenți patogeni ai bolilor infecțioase care, în virtutea

specificului lucrului pe care îl execută sau a procesului de producție în care sînt antrenate, pot servi drept sursă de răspîndire a acestor boli;

- să solicite spitalizarea obligatorie a bolnavilor contagioși și a persoanelor suspecte de a fi contaminate de boli infecțioase, care prezintă pericol evident pentru cei din jur;

- să efectueze, în mod obligatoriu, dezinsecția, dezinsecția și deratizarea în focarele de boli infecțioase, precum și în încăperile și teritoriile în care se mențin condiții pentru răspîndirea infecțiilor;

- să efectueze vaccinarea preventivă a populației sau a unor grupuri de persoane conform indicațiilor epidemiologice;

- să viziteze nestingherit (la prezentarea legitimației de serviciu) și să inspecteze întreprinderile, instituțiile, organizațiile, precum și condițiile de muncă ale persoanelor care practică activitatea individuală, în scopul supravegherii respectării de către acestea a legislației sanitare, a normelor și cerințelor igienice și antiepidemice;

- să primească fără obstacole de la ministere, departamente, persoane juridice și fizice documentele necesare pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i revin Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat;

- să colecteze probe de materiale, substanțe, articole, produse alimentare, aer, apă și sol pentru cercetări de laborator și pentru efectuarea expertizei igienice;

- să examineze cazurile privind încălcările regulamentelor sanitaro-igienice și antiepidemice și să aplice amenzi în conformitate cu articolele 42, 42/1, 43 și 53 din Codul cu privire la contravențiile administrative, să antreneze în judecată contravenienții legislației sanitare.

[Pct.16 completat prin Hot.Guv. nr.803 din 02.07.03, în vigoare 11.07.03]

17. Persoanele fizice și juridice, vinovate de apariția bolilor infecțioase, bolilor neinfecțioase și intoxicațiilor în masă a populației, sînt obligate să compenseze instituțiilor curativ-profilactice și sanitaro-epidemiologice cheltuielile reale pentru acordarea asistenței medicale bolnavilor și celor afectați, precum și pentru înfăptuirea măsurilor igienice și antiepidemice. În cazul refuzului de a achita benevol cheltuielile, litigiul se soluționează pe cale judiciară.

18. În scopul acumulării resurselor financiare pentru realizarea măsurilor antiepidemice, se creează Fondul epidemiologic republican. În contul fondului se varsă sumele acumulate de la amenzile aplicate pentru încălcarea normelor și regulilor sanitaro-igienice și sanitaro-antiepidemice, conform legislației în vigoare, precum și donațiile persoanelor fizice și juridice din țară și străinătate, sumele alocate benevol de beneficiari. Fondul se completează cu alocații bugetare în caz de situații sanitaro-epidemiologice excepționale.

19. Medicii șefi sanitari de stat, alți factori de decizie și specialiștii Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat sînt reprezentanți ai autorităților administrației publice și se află sub ocrotirea statului. În activitatea lor ei sînt independenți și acționează conform prevederilor Constituției Republicii Moldova, legilor Republicii Moldova, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor Guvernului Republicii Moldova și legislației sanitare în vigoare. Se interzice orice amestec în activitatea factorilor de decizie și specialiștilor care exercită supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat. Persoanele fizice și juridice care exercită presiune (sub orice formă) asupra factorilor de decizie și specialiștilor sînt trase la răspundere în modul stabilit de legislația în vigoare.

20. Factorii de decizie și specialiștii care exercită supravegherea sanitaro-epidemiologică de stat beneficiază de dreptul (la prezentarea legitimației de serviciu valabile) la călătorie gratuită în transportul public în limitele teritoriului deservit.

21. Medicul șef sanitar de stat al Republicii Moldova, medicii șefi sanitari de stat ai raionoanelor și municipiilor, alți factori de decizie și specialiștii Serviciului

sanitaro-epidemiologic de stat, în limitele competenței lor, sînt obligați:- să folosească oportun și pe deplin împuternicirile acordate pentru prevenirea, depistarea și reprimarea încălcărilor legislației sanitare;

- să-și coordoneze activitatea cu autoritățile puterii de stat și ale administrației publice locale, cu organizațiile obștești interesate în apărarea drepturilor și intereselor omului, în ocrotirea și fortificarea sănătății populației, asigurarea bunăstării sanitaro-epidemiologice a populației;

- să-și perfecționeze permanent cunoștințele profesionale în modul stabilit de legislația în vigoare.

22. Factorii de decizie și specialiștii Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat vor prezenta persoanelor juridice și fizice informații

despre situația sanitaro-epidemiologică, starea mediului, morbiditatea populației în teritoriul deservit, precum și referitor la regulile și normativele sanitaro-epidemiologice de stat în vigoare.

23. Factorii de decizie și specialiștii Serviciului sanitaro-epidemiologic de stat poartă răspundere pentru îndeplinirea neadecvată a funcțiilor lor în modul stabilit de legislația în vigoare.